

“у наших серцях – вболівання за Україну”, - говорить ветеран АТО Олександр Білер

Чимало наших земляків-березінівчан брали активну участь в Революції Гідності та бойових діях в зоні АТО на сході України. Серед них відомий спортсмен, вчитель фізичного виховання Тишинський ЗОШ О. О. БІЛЕРА. Ми попросили його розповісти читачам нашої газети про ті важкі, доленосні і бурхливі дні та місяці.

- Олександре Олексійовичу, яким був ваш шлях до другого Майдану?

- Як тільки розпочалися пропагандистські акції в Києві, я з'явився зі своїми друзями з Костополя, бо тоді березінчани ще мавось не їздити на Майдан, і з ними відправився в бурхливу столицю. Чимало людей тоді бували там десятка двох і поверталися додому. А я перший раз пробув там два тижні. Потім знову брав на роботі відпустку за свій рахунок і повертається в Київ. Повірте, там було таке піднесення і патріотична атмосфера, що не хотілося звідти від Індії. Ми відчуття щось корисне робили, а вночі йшли чергувати на барикади.

Коли востаннє зайділи на Майдан, то там вже не було так багато людей, як раніше. Та барикади виглядали трохи поруйнованими. Той день запам'ятався тим, що в шість годин ранку нас штурмували. Ми ж відбивалися плашками «коктейлю Молотова», два ящики яких привезли з Костополя. Тоді ми витримали навалу, а у вісім годин стихійно наші хлопці пішли в атаку під смертельний посвист снайперських куль. Я дуже пережи-

вав, бо зі мною в лавах атакуючих був мій син Сашко, який йшов у першій двадцятці разом із березінчанином Володимиром Пастушком. На превеликий жаль, з цих сміливців залишилося живими лише кілька чоловік. Дякувати Богу, в іх числі були Саша і Володя.

Той кривавий ранок був страшним – навколо мертві та поранені люди, калюжі крові. Просто жах! Я ще кілька годин в тризводі шукав свого сина, бо нічого не знає про його долю. І яка безмежна радість була в моєму серці, коли зустрів його живого та здорового...

Після перемоги Революції Гідності багато її активних учасників пішли в добровольчі загони, щоб боротися з російськими окупантами та сепаратистами на сході країни.

- Серед них були й ви?

- У мене ще на Майдані виникло таке бажання. Адже тоді в наших серцях палало велике почуття патріотизму і вболівання за рідну Україну, долю нашого народу. І я почав добиватися, щоб потрапити в лави добровольчих військових підрозділів. Почав це робити через наш військомат як офіцер запасу. Але був у цьому певний труднощі, адже тоді мені вже виповнилося 59 років, та й не було вакантних офіцерських посад. На мое прохання зі мною в облвійськкомат ізидів районний військовий комісар, щоб допомогти реалізувати намір потрапити в зону АТО. Але через об'єктивні та суб'єктивні причини там нічого не вийшло. Відтак, я почав телефонувати у добровольчі загони, зокрема в «Донбас», але мені там відповіли, що в них дев'ятнадцятьна черга бажаючих служити в цьо-

ко якого був підполковником, а мама держслужбовцем у Мінську. То вони були дуже незадоволені рішенням їх сина воювати за територіальну ціліність України, всіляко відмовляли від цього наміру, дуже сварилися на нього. Але він, не зважаючи на це, прибув в зону АТО і мужньо боровся з ворогами нашої держави.

- Чи скоро вам дозволили ходити на бойові завдання?

- Вже у начальній роті почав добиватися, щоб мене послало на передову. Про це вдалося домовитися з начальником

підійшов молодий симпатичний хлопець у військовій формі з фотоапаратом в руках. Виявилось, що це відомий український патріот, відчайдушний і сміливий юнак на псевдо «Мустанг», який вночі розмальовав нашими жовто-блакитними кольорами московські висотні будинки. Про цей неординарний випадок повідомили телекомпанії, писала наша та зарубіжна преса. Ми на радіозах з емоцією сфотографувалися з цим неперевершеним сміливцем і відчайдухом. Потім він ще кілька разів приходив на пре-

вити, тож разом з іншими відчайдухами під ворожими кулями будував бліндажі. А ще пригадую, як під час сильного ворожого артилерійського обстрілу попросили, щоб хтось коригував вогонь – відповідь наших мінометників. Було дуже небезечно, тому всі поховалися в бліндажі. А я залишився і спостерігав через біночль за ворожими позиціями. Тоді наш старший сказав: «Ну, якщо вже ти такий сміливий, то корегуй вогонь». Завдяки моїй роботі наші мінометники накрили дві ворожі вогневі точки, які відразу замовили.

Хочу зінатися, що страху немає в перші дні перебування на передовій, але, коли вже побачиш загиблих чи важкопоранених бойових побратимів, тоді починаєш усвідомлювати небезпеку і прагнеш бути обережним.

- Що найбільше цінується там, на війні?

- Коли я потрапив туди, то зрозумів, що серед воїнів дуже цінується відвага та витримка. А ще там поважають побратимів за взаємовірчуку, допомогу у скрутні хвилині, відданість спільній справі, тобто патріотизм.

До речі, у нас воювали на передовій тільки ті, хто сам просився туди, тільки ті, хто зарекомендував себе з найкращої сторони. Во здолати або стримати ворога можуть лише надійні, добре підготовлені фізично і військово воїни, які суворо дотримуються військової дисципліни, норм суспільної моралі.

- Олександре Олексійовичу, вам, напевно, в зоні бойових дій АТО доводилося зустрічатися з місцевими жителями. Як вони ставилися до вас?

- Скажу відверто, що чимало з

переможе, то пойду назад додому».

Коли прибув на головну базу «Азова», та без особливих зусилля показав найкращий результат серед сорока молодших від мене курсантів у складі підготовки. Отак я був зарахований у загін спецпризначення. У Києві пройшов два короткострокові військові вишколи.

- А далі ви, Олександре Олексійович, потрапили на бойовий підрозділ?

- Так. Мене вже чекали на військовій базі в Маріуполі, де по приїзду призначили інструктором з вогневої і фізичної підготовки. Трацювали з ними наполегливо і результативно від темни до темни. Хочу зазначити, що в спецзагоні «Азова» було багато добровольців іноземців зі скандинавських країн, слов'янських держав колишнього соцзагороди, а окрема розвідгрупа була англомовною. До речі, ці білці були високопрофесійні і під час своїх численних розвідрейдів під Широким ходом разу не «проколосили», тобто їх не виявив ворог. У цілому, поруч зі мною не сло бойову службу близько стояли іноземців. З ними було применено спілкуватися як з сучасними інтелігентними людьми. Крім них, у перших лавах боролися з ворогом вихідці з Росії та Білорусі, а також з тимчасово окупованих територій Донбасу. Зокрема, я широ подружився з молодим білорусом, бать-

штабу, згодом під мене сформували групу офіцерів і вже через місяць почали ходити на бойові завдання. Несли службу в Широкиному в передових точках, що знаходилися приблизно за двісті метрів від ворожих гнізд. Потім ми були не раз на позиції «Маяк», на п'ятий двоповерхових приміщеннях. По нас вели шалений вогонь вороги, а ми їм давали гідну і результативну відсіч. Дуже гарно було втрачати бойових побратимів. З болем в серці пригадую, як біла однієї з бійниць, де ми раніше несли бойову вахту, загинув молодий доброволець з Києва.

Відверто кажучи, за час передування на передових бойових позиціях в зоні АТО зі мною та моїми побратимами траллялися екстремальні ситуації, що могли закінчитися фатально для життя і здоров'я. Пам'ятаю випадки, коли по нас, почали несамовито прицільно бити вороги самохідні артилерійські установки. Ми змушені були поховатися у бліндажі, який був надто слабенький, щоб витримати розриви снарядів. Тож сиділи в ньому і тривожно думали, чи залишимося живими у цьому вогняному пеклі. Тоді й вирішили познайомитися, дізнатися справжні імена побратимів, адже до цього ми знали лише позивні кожного вояна. Но хто міг передбачити, як закінчиться для нас цей ворожий обстріл. На щастя, англійсько-ірландські військові нам життя і здоров'я.

Якраз в той момент, коли зачінчився цей важкий бій, до нас

довув як журналіст, фотографував там, робив записи про побачене. «Мустанг» жив з нами тижнями у холодних і мокрих підвалах, тулившись у бліндажах, терпляче ділив з нами воєнні труднощі. Він – дуже проста, доступна і цікава особистість, з якою було приемно спілкуватися.

- Олександре Олексійовичу, чи відчуває людина страх під час запеклих боїв, в умовах екстремальних та непереважуваних ситуацій?

- Звичайно, відчуває. Але в кожній людини це відбувається по-своєму. Скажімо, що природне почуття було тоді, коли нас під шаленим обстрілом доставляли машинами на передові позиції. А, коли ми вже займали свої бойові місця, вели стрільбу, допомагали друзям, робили перебігти з одного флангу на інший, то ніколи було думати про якесь відчуття страху. Ми старалися професійно робити свою військову роботу, хоча в кожному з нас, зрозуміло, працював інстинкт самозбереження. Тому завдяки своєму життєвому та бойовому досвіду ми уникали безглазих поранень та загибелі. І цьому винесли новоприбулих воїнів, всіляко обергали їх від біди. Мене особисто часто виручала від непримістностей хороша фізична підготовка. Тож я з 40-кілограмовим рюкзаком на плечах під прицілом ворожих снайперів швидко пробігав відстань у 200 метрів, що розділяла одну нашу позицію від іншої.

У своїй першій бойові виходи мені хотілося себе добре проявити, тож разом з іншими відчайдухами під ворожими кулями будував бліндажі. А ще пригадую, як під час сильного ворожого артилерійського обстрілу попросили, щоб хтось коригував вогонь – відповідь наших мінометників. Було дуже небезечно, тому всі поховалися в бліндажі. А я залишився і спостерігав через біночль за ворожими позиціями. Тоді наш старший сказав: «Ну, якщо вже ти такий сміливий, то корегуй вогонь». Завдяки моїй роботі наші мінометники накрили дві ворожі вогневі точки, які відразу замовили.

- Скажу відверто, що чимало з них проти нас. Хоча траплялося багато місцевих людей, які з прихильністю і розумінням ставилися до добровольчих батальйонів, зокрема, дікували війнам «Азова». Пам'ятаю, коли я лежав хворий у військовому госпіталі, то до мене підійшла одна місцева жінка і запитала: «Воюєте?». Я відповів, тоді вона обняла мене і поцілуvala.

У продовження цієї теми хочу зазначити, що полк, в який я прибув, був російськомовним, в ньому служили переважно вихідці зі східних областей України, навіть були хлопці з тимчасово окупованої території. І мене вразив їх високий патріотизм, який вони виявляли в боях з ворогом за свободу і територіальну ціліність України.

- З вашої розповіді став зрозумілим, що ви під час служби на передовій в зоні АТО не раз потрапляли у доволі критичні ситуації. Що вам давало силу вистояти, рятувати від біди?

- Як я вже раніше казав, уникнути поранення і загибелі допомагав життєвий та бойовий досвід. А ще, на мое глибоке переконання, рятували мої обереги – два хрестики, освячені у церквах, та символічний медальйон, який мені щиро подарував колишній російський офіцер-десантник, чия дружина працювала у Київському Свято-Михайлівському соборі, і, зрозуміло, я завжди відчував любов та сердечні побажання добра своїх рідніх та близьких.

Інтерв'ю звяг Павло РАЧОК.

НА ФОТО: О. О. БІЛЕРА (крайній зліва) в окопі зі своїм побратимом. В центрі — відважний патріот «Мустанг».